MELCHIOR WATHELET
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2015. március 26.[1]

C-63/14. sz. ügy

Európai Bizottság
kontra

Francia Köztársaság

„Tagállami kötelezettségszegés — Állami támogatások — Visszatéríttetési kötelezettség — A közszolgáltatási megbízás ellentételezése”

I – **Bevezetés**

1. A jelen ügy a Francia Köztársaság által a Société nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) SA (a továbbiakban: SNCM) részére nyújtott állami támogatásokkal összefüggő ügyek hosszú sorába illeszkedik.[2]

2. 2014. február 10-én benyújtott keresetlevelével az Európai Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság állapítsa meg, hogy mivel először az előírt határidőn belül nem fogadott el minden ahhoz szükséges intézkedést, hogy a kedvezményezettekkel visszatéríttesse a Société Nationale Corse Méditerranée és a Compagnie Méridionale de Navigation javára Franciaország által nyújtott SA.22843 (2012/C). (korábbi 2012/NN.) számú állami támogatásról szóló, 2013. május 2-i 2013/435/EU bizottsági határozat[3] (a továbbiakban: vitatott határozat) 2. cikkének (1) bekezdésében jogellenesnek és a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított állami támogatásokat, másodszor az előírt határidőn belül nem szüntette meg a 2. cikk (1) bekezdésében említett valamennyi támogatásfolyósítást, továbbá harmadszor a kitűzött határidőn belül nem tájékoztatta a Bizottságot az e határozatnak való megfelelés érdekében hozott intézkedésekről, nem tett eleget az EUMSZ 288. cikk negyedik bekezdéséből, valamint a hivatkozott határozat 3–5. cikkéből eredő kötelezettségeinek.

1 — Eredeti nyelv: francia.

2 — Lásd: a Bíróság SNCM és Franciaország kontra Corsica Ferries France ítélete (C-533/12 P és C-536/12 P, EU:C:2014:2142); a Törvényszék Corsica Ferries France kontra Bizottság ítélete (T-349/03, EU:T:2005:221); Corsica Ferries France kontra Bizottság ítélete (T-565/08, EU:T:2012:415); valamint a Törvényszék Corsica Ferries France kontra Bizottság végzése (T-231/05, EU:T:2006:2). Lásd még az Európai Unió Törvényszéke előtt folyamatban lévő Franciaország kontra Bizottság ügyet (T-366/13); SNCM kontra Bizottság ügyet (T-454/13); Franciaország kontra Bizottság ügyet (T-74/14) és SNCM kontra Bizottság ügyet (T-1/15).

3 — HL L 220., 20. o.

II – **Jogi háttér**

3. Az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése így rendelkezik:

„Ha a Bizottság – azt követően, hogy felhívta az érintett feleket észrevételeik megtételére – megállapítja, hogy egy állam által vagy állami forrásból nyújtott támogatás a 107. cikk értelmében nem egyeztethető össze a belső piaccal, vagy hogy az ilyen támogatást visszaélésszerűen használják fel, úgy határoz, hogy az érintett állam köteles a Bizottság által kitűzött határidőn belül a támogatást megszüntetni vagy módosítani.

Ha az érintett állam a kitűzött határidőn belül nem tesz eleget ennek a határozatnak, a Bizottság vagy bármely érdekelt állam – a[z EUMSZ] 258. és 259. cikk rendelkezéseitől eltérve – közvetlenül az Európai Unió Bíróságához fordulhat.

[…]”

4. Az [EUMSZ 108. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet[4] 14. cikke szerint:

„(1) Amennyiben a jogellenes támogatások esetén elutasító határozat születik, a Bizottság dönt arról, hogy az érintett tagállam hozza meg a szükséges intézkedéseket a támogatásnak a kedvezményezettől történő visszavételére (a továbbiakban: visszatérítési [helyesen: visszatéríttetési] határozat). A Bizottság nem követeli meg a támogatás visszatérítését [helyesen: visszatéríttetését], amennyiben az ellentétes a közösségi jog valamelyik általános elvével.

(2) A visszatérítési [helyesen: visszatéríttetési] határozat szerint visszatérítésre kerülő támogatás magában foglalja a Bizottság által megfelelő kamatlábbal meghatározott kamatot. A kamat attól a naptól esedékes, amikor a jogellenes támogatást a kedvezményezett rendelkezésére bocsátották, addig a napig, amíg visszafizetésre nem került.

(3) [A Bíróságnak] az [EUMSZ 278. cikk] értelmében hozott határozatának sérelme nélkül, a visszatérítést [helyesen: visszatéríttetést] késedelem nélkül és az érintett tagállam nemzeti joga szerinti eljárás keretében kell végrehajtani, feltéve hogy e rendelkezések lehetővé teszik a Bizottság határozatának azonnali és hatékony végrehajtását. Ebből a célból és a nemzeti bíróságok előtt zajló eljárás esetén – [az uniós] jog sérelme nélkül – az érintett tagállamok meghozzák a jogrendszerük szerint rendelkezésre álló szükséges intézkedéseket, beleértve az átmeneti intézkedéseket is.”

III – **Ténybeli háttér**

A – *A megtámadott határozat elfogadásához vezető körülmények*

5. A korzikai közgyűlés (Assemblée de Corse) 2007. június 7-i határozatával Marseille kikötője és Korzika kikötői között a tengeri járatok üzemeltetésére vonatkozó közszolgáltatási megbízást adott az SNCM és a Compagnie méridionale de navigation SA (a továbbiakban: CMN) által alkotott konzorcium részére. Az ugyanezen a napon hozott határozattal a korzikai területi önkormányzat (a továbbiakban: CTC) végrehajtó tanácsának (Conseil exécutif de la collectivité territoriale de Corse) elnöke felhatalmazást kapott a közszolgáltatási megbízásról szóló megállapodás aláírására.

4 — HL L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.

6. A közszolgáltatási megbízásról szóló megállapodást a 2007. július 1-jétől 2013. december 31-ig tartó időszakra írták alá. A megállapodás 1. cikke a megállapodás tárgyát a következőképpen határozza meg: a közszolgáltatási megbízás hatálya alá tartozó valamennyi útvonalon rendszeres tengeri fuvarozási szolgáltatások nyújtása Marseille kikötője, valamint a korzikai Ajaccio, Balagne, Bastia, Porto-Vecchio és Propriano kikötők között.

7. A közszolgáltatási megbízásról szóló megállapodás 1. mellékletében szereplő feladatleírás meghatározza e szolgáltatások jellegét, megkülönböztetve a következőket:

– az SNCM-CMN csoport által az év minden napján biztosítandó állandó „személy- és áruszállítás” (a továbbiakban: alapszolgáltatás), valamint

– csúcsidőszakokban (nagyjából 37 héten át) kiegészítő „személyszállítási” szolgáltatás a Marseille–Ajaccio és a Marseille–Bastia útvonalon, valamint a május 1-je és szeptember 30-a közötti időszakban a Marseille–Propriano útvonalon (a továbbiakban: kiegészítő szolgáltatás).

8. A közszolgáltatási megbízásról szóló megállapodás értelmében az alapszolgáltatásért és a kiegészítő szolgáltatásért a két megbízott éves ellentételezésben részesül a korzikai közlekedési hivataltól (Office des transports de la Corse, a továbbiakban: OTC). A közszolgáltatási megbízásról szóló megállapodás szerint a megbízottak végleges éves pénzbeli ellentételezése a feladatleírásban megállapított kötelezettségekből eredő működési veszteségre korlátozódik, figyelembe véve az e kötelezettségeknek megfelelő járatok tényleges üzemeltetési napjainak számával arányosan befektetett hajózási tőkétől ésszerűen elvárható hozamot. A megállapodás a közszolgáltatási ellentételezés kiigazítását írja elő, amennyiben a személy- és áruszállítás vonatkozásában a tényleges bevétel a megbízottak által az ajánlatukban rögzített előrevetített bevételeknél alacsonyabb szintet ér el.

9. A közszolgáltatási megbízásról szóló megállapodást annak aláírását követően oly módon módosították, hogy évente több mint száz, Korzika és Marseille közötti járatot töröltek, a két megbízott részére fizetendő referenciának minősülő pénzbeli ellentételezés éves összegét 6,5 millió euróval csökkentették, és a megbízottankénti éves bevételek kiigazításának mechanizmusát maximalizálták.

B – *A vitatott határozat*

10. A Corsica Ferries France SAS (a továbbiakban: Corsica Ferries) által a közszolgáltatási megbízásról szóló megállapodás keretében az SNCM és a CMN javára nyújtott jogellenes és a belső piaccal összeegyeztethetetlen támogatásokat illetően benyújtott panasz alapján a Bizottság 2012. június 27-i levelével tájékoztatta a francia hatóságokat, hogy az SNCM és a CMN javára a közszolgáltatási megbízásról szóló megállapodás értelmében esetlegesen nyújtott támogatásokkal kapcsolatosan az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról határozott.[5]

11. Úgy határozva, hogy a közszolgáltatási megbízásról szóló megállapodásban előírt ellentételezések jogellenes és a belső piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásoknak minősülnek, a Bizottság úgy vélte, hogy a Bíróság által az Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítéletben (C-280/00, EU:C:2003:415) megállapított négy feltétel közül kettő nem teljesült.

5 — Lásd az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* 2012. október 5-én megjelent összefoglalót (HL C 301., 1. o.).

12. A Bizottság először megállapította, hogy az SNCM által nyújtott kiegészítő szolgáltatás nem volt sem szükséges, sem arányos a valós közszolgáltatási igény kielégítése szempontjából. Másodszor úgy vélte egyrészt, hogy az ajánlattételi felhívásban szereplő feltételek nem tették lehetővé a hatékony verseny biztosítását, másrészt pedig, hogy a pénzbeli ellentételezéseket nem előzetesen megállapított költségalaphoz viszonyítva, illetve nem a hasonló hajózási vállalkozások költségszerkezetével való összehasonlítás útján határozták meg.

13. A Bizottság ebből azt a következtetést vonta le, hogy az SNCM és a CMN által a kiegészítő szolgáltatásért kapott ellentételezések állami támogatásoknak minősülnek. Megállapította, hogy azok jogellenesek voltak, mivel előzetesen nem jelentették be őket a Bizottságnak. Ezenkívül úgy vélte, hogy az SNCM és a CMN által az alapszolgáltatásért kapott ellentételezések összeegyeztethetőek a belső piaccal, ami nem mondható el az SNCM által a kiegészítő szolgáltatás címén 2007. július 1-je óta kapott ellentételezésekről.

14. A fent hivatkozott körülményekre tekintettel a Bizottság a vitatott határozatban a következőkképpen rendelkezett:

„1. cikk

A közszolgáltatási megbízásról szóló, 2007. június 7-i megállapodás keretében az SNCM és a CMN részére nyújtott [ellentételezések] az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősülnek. Ezeket az állami támogatásokat az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt kötelezettségek megsértésével nyújtották.

2. cikk

(1) A közszolgáltatási megbízásról szóló, fent említett megállapodás feladatleírása I. szakasza a) pontjának 2) alpontjában, I. szakasza b) pontjának 2) alpontjában és I. szakasza d) pontjának 1.4) alpontjában előírt kiegészítő kapacitások rendelkezésre bocsátásának tekintetében az SNCM részére folyósított ellentételezések összeegyeztethetetlenek a belső piaccal.

(2) A közszolgáltatási megbízásról szóló, fent említett megállapodásban foglalt többi szolgáltatás nyújtásáért az SNCM és a CMN részére folyósított [ellentételezések] összeegyeztethetők a belső piaccal.

3. cikk

(1) Franciaország köteles visszafizettetni a kedvezményezettel a 2. cikk (1) bekezdésében említett támogatásokat.

(2) A visszafizettetendő összegek után a kedvezményezett rendelkezésére bocsátásuk napjától a tényleges visszafizettetésükig kamatot kell fizetni.

(3) A kamatot a 794/2004/EK rendelet V. fejezetével és a 794/2004/EK rendeletet módosító 271/2008/EK rendelettel összhangban kamatos kamatként kell kiszámítani.

(4) Franciaország megszünteti mindazokat a 2. cikk (1) bekezdésében említett támogatásfolyósításokat, amelyekre az e határozatról szóló értesítés időpontjától kerülhetne sor.

4. cikk

(1) A 2. cikk (1) bekezdésében említett támogatás visszafizettetésének haladéktalanul és ténylegesen meg kell történnie.

(2) Franciaország biztosítja, hogy e határozatot az arról szóló értesítéstől [helyesen: annak közlésétől] számított négy hónapon belül végrehajtja.

5. cikk

(1) E határozat kihirdetésétől [helyesen: közlésétől] számított két hónapon belül Franciaország a Bizottság rendelkezésére bocsátja az alábbi információkat:

a) a kedvezményezettel visszafizettetendő teljes összeg (tőke és kamatok);

b) az e határozatnak való megfelelés érdekében meghozott és tervezett intézkedések részletes bemutatása;

c) az azt igazoló dokumentumok, hogy a kedvezményezettet felszólították a támogatás visszafizetésére;

d) a megállapodás hatálybalépésének időpontja és e határozat elfogadásának időpontja között folyósított havi kifizetések és éves korrekciók időpontja és pontos összege.

(2) Franciaország a 2. cikk (1) bekezdésében említett támogatás teljes visszafizetéséig folyamatosan tájékoztatja a Bizottságot az e határozat végrehajtása érdekében hozott nemzeti intézkedésekről. Franciaország a Bizottság egyszerű kérésére azonnal benyújtja az információkat azokra a tervezett és már elfogadott intézkedésekre vonatkozóan, amelyek az e határozatnak való megfeleléséhez szükségesek. Ezenfelül részletes adatokat szolgáltat a kedvezményezett által már ténylegesen visszafizetett támogatási és kamatösszegekről.

6. cikk

Ennek a határozatnak a Francia Köztársaság a címzettje.”

15. A Bizottság szerint a támogatás visszatéríttetendő összege a vitatott határozat elfogadásának időpontjában hozzávetőleg 220,224 millió eurót tett ki.

C – *A francia hatóságok magatartása a vitatott határozat elfogadását követően*

16. A vitatott határozatot 2013. május 3-án közölték a francia hatóságokkal. Ez a határozat képezi a Francia Köztársaság által 2013. július 17-én és az SNCM által 2013. augusztus 27-én a Törvényszékhez benyújtott megsemmisítés iránti keresetek tárgyát.[6] Ez a határozat képezte a Francia Köztársaság által benyújtott ideiglenes intézkedés iránti kérelem tárgyát is, amelyet első fokon a Törvényszék elnöke,[7] másodfokon pedig a Bíróság elnökhelyettese elutasított.[8]

17. 2013. június 20-i levelével a CTC végrehajtó tanácsának elnöke, P. Giacobbi a Bizottság alelnökéhez, J. Almuniához fordult a vitatott határozat végrehajtása módjainak megismerése érdekében.

6 — A Törvényszék előtt folyamatban lévő Franciaország kontra Bizottság ügyről (T-366/13) és SNCM kontra Bizottság ügyről (T-454/13) van szó.

7 — Lásd: a Törvényszék elnökének Franciaország kontra Bizottság végzése (T-366/13 R, EU:T:2013:396).

8 — Lásd: a Bíróság elnökhelyettesének Franciaország kontra Bizottság végzése (C-574/13 P(R), EU:C:2014:36).

18. 2013. július 10-én Korzika prefektusa (préfet de Corse) levelet küldött a CTC végrehajtó tanácsa elnökének, amelyhez csatolta a vitatott határozatot. E levél értelmében Korzika prefektusa azt kérte a végrehajtó tanács elnökétől, ismertesse vele, milyen intézkedéseket készül tenni a vitatott határozat alapján. Korzika prefektusa emellett kijelentette, hogy a francia kormány a Bizottság határozatának megsemmisítés iránti kereset útján történő vitatására, ezzel együtt pedig ideiglenes intézkedés iránti kérelem előterjesztésére készül.

19. Ugyanezen a napon Korzika prefektusa elküldte az SNCM elnökének a CTC végrehajtó tanácsa elnökének címzett levél, valamint a vitatott határozat másolatát.

20. 2013. július 17-i levelével a Bizottság alelnöke tájékoztatta a CTC végrehajtó tanácsának elnökét arról, hogy a vitatott határozat végrehajtása során az SNCM-nek a kiegészítő szolgáltatásért adott ellentételezések kifizetését haladéktalanul fel kell függeszteni, hogy a vitatott határozatban az annak 5. cikke (1) bekezdése szerinti információk megküldésére biztosított határidő már eltelt, valamint hogy egyébként fontos, hogy a végrehajtás e határozat 4. cikkének (2) bekezdésében előírt határidejét tiszteletben tartsák. Ebben a levélben a Bizottság alelnöke emlékeztetett arra, hogy főszabály szerint a támogatásokat „az azokat juttató szervnek kell visszatéríttetnie az e szerv által kibocsátott, teljes egészében végrehajtható fizetési meghagyással (feltéve, hogy ez utóbbi törvényes felhatalmazással rendelkezik annak kiállítására), vagy ennek hiányában egy másik, ilyen hatáskörrel felruházott hatóságnak. A jelen ügyben úgy tűnik, hogy ez a visszatéríttetési kötelezettség a [CTC] végrehajtó tanácsát terheli, mivel ez utóbbi nyújtotta az összeegyeztethetetlen támogatásokat, ahogy az a [vitatott] határozat 28. pontjában megállapítást nyert.”

21. A 2013. július 29-i levelével a CTC végrehajtó tanácsának elnöke arról tájékoztatta a Bizottság alelnökét, hogy meghozta a szükséges rendelkezéseket a kiegészítő szolgáltatás után járó ellentételezés kifizetésének megszüntetése érdekében. Hozzátette, hogy nehézségei támadtak „a francia állam hatóságaival, különösen Korzika prefektusának szervezeti egységeivel és a regionális számvevőszékkel (Chambre régionale des comptes), amelyek vitatják a Bizottság határozatának érvényességét, tagadva annak végrehajtható jellegét”.

22. 2013. szeptember 2-i levelével a Bizottság azt kérte a francia hatóságoktól, hogy e levél keltezésétől számított 10 napon belül tájékoztassák őt a vitatott határozat végrehajtása érdekében meghozott rendelkezésekről. Az említett levélben a Bizottság emlékeztette a francia hatóságokat arra, hogy ameddig az állami támogatások visszatéríttetéséről szóló határozat végrehajtását érvényesen fel nem függesztik, az addig teljesen és közvetlenül végrehajtható marad. Emellett azt kérte a francia hatóságoktól, hogy ismertessék vele, hogy a vitatott határozat végrehajtása milyen következményekkel jár az SNCM pénzügyi helyzetére, mivel e hatóságok szerint az említett határozat végrehajtása elkerülhetetlenül e társaság fizetésképtelenségét és bírósági felszámolását eredményezné. A Bizottság ezen az alapon fogalmazta meg kérdéseit a rendelkezésére álló azon információkkal kapcsolatban, amelyek szerint a CTC végrehajtó tanácsa az OTC jelentése alapján vizsgálja, hogy javaslatot tegyen a korzikai közgyűlésnek, hogy az SNCM-ből és a CMN-ből álló konzorciummal új közszolgáltatási megbízásról szóló megállapodást írjon alá az utas- és áruszállítást illetően Marseille és Korzika kikötői között a 2014-től 2023-ig terjedő időszak vonatkozásában.

23. Mivel semmilyen választ nem kapott a francia hatóságoktól, a Bizottság 2013. szeptember 20-án kelt levelével „ismét arra [kérte] a francia hatóságokat, hogy haladéktalanul gondoskodjanak a támogatás kamatokkal növelt visszatéríttetéséről, szüntessenek meg (és adott esetben téríttessenek vissza) minden, kiegészítő szolgáltatás címén, a [vitatott határozat] közlésének napjától fizetendő támogatást, és nyújtsanak be egy a kamatok számításának módjára vonatkozó magyarázatot is tartalmazó jelentést a visszatéríttetés helyzetéről”. A Bizottság kijelentette, hogy a francia hatóságoknak ezeket az információkat e levél keltezésétől számított húsz napon belül kell eljuttatniuk részére. A

Bizottság végül utalt arra, hogy ez az újabb határidő nem változtat semmit az említett határozat haladéktalan végrehajtására irányuló kötelezettségen, és hogy e végrehajtás hiányában szervezeti egységei kötelesek lesznek azt javasolni számára, hogy az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése alapján indítson keresetet a Francia Köztársasággal szemben.

24. Két hónappal később, vagyis 2013. november 29-én a francia hatóságok tudatták a Bizottsággal, hogy a CTC 2013 júliusának végétől felfüggesztette a „kiegészítőnek" tekintett szolgáltatásra vonatkozó ellentételezések kifizetését egy, a vitatott határozatban említett összegekből kiindulva számított ideiglenes becslés alapján. Ami a kedvezményezettekkel visszatérítettendő ellentételezés teljes összegét (alapösszeg és kamatok) illeti, a francia hatóságok közölték, hogy értelmezési nehézségeik támadtak, mivel az „alapszolgáltatás" és a „kiegészítő szolgáltatás" Bizottság általi szétválasztása álláspontjuk szerint mesterséges, mert e két szolgáltatás nem választható el egymástól, és a területi folytonosság céljának megvalósítását szolgálják.

25. 2013. december 18-án a CTC végrehajtó tanácsának elnöke levelet küldött a korzikai munkavállalók szakszervezete közlekedési ágazatért felelős nemzeti titkárának (secrétaire national aux transports du Syndicat des travailleurs corses), A. Mosconinak, amelyben beszámolt az általa követett célokról, kifejtve többek között, hogy „a CTC nem fog kibocsátani semmilyen fizetési meghagyást, és nem fog megindítani egyetlen olyan eljárást sem, amelynek eredményeként a [közszolgáltatási megbízásról szóló megállapodás] sorsáról elhamarkodottan döntenének".

26. A jelen kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset 2014. február 10-i benyújtását követően több esemény történt.

27. A tárgyaláson a Francia Köztársaság pontosította, hogy a Veolia-Transdev 2014. október 29-i, az általa az SNCM részére nyújtott kölcsönnek a lejáratát megelőző visszafizetésére irányuló kérelme azt váltotta ki, hogy 2014. november 4-én bejelentették e társaság kifizetéseinek megszüntetését.

28. Azt is hozzátette, hogy 2014. november 7-én és 19-én az OTC két beszedési megbízást bocsátott ki az összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatás visszatérítettése érdekében, de csak körülbelül 198 millió euró összeget érintően, amely a Bizottság szerint nem éri el a vitatott határozatban megjelölt összeget, vagyis a 220,224 millió eurót.

29. 2014. november 28-án a tribunal de commerce de Marseille (marseille-i kereskedelmi törvényszék, Franciaország) elnöke megállapította az SNCM fizetéseinek megszüntetését, és az SNCM-et hat hónapos időtartamra csődgondnokság alá helyezte.[9] A csődgondnokság kezdetét megállapító ítéletet 2014. december 14-én tették közzé, ami megindította a hitelezők számára követeléseik bejelentésére rendelkezésre álló két hónapos határidőt.

30. 2015. január 9-én a francia hatóságok az összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatásokat körülbelül 198 millió euró összegben hozzáírták az SNCM tartozásaihoz.

31. Emellett a tárgyaláson a Francia Köztársaság arról tájékoztatta a Bíróságot, hogy a csődgondnokság keretében 2015. február 2-án több, az SNCM átvételére irányuló ajánlatot jelentettek be (a sajtó ötről, valamint két szándéklevélről tesz említést)[10] a tribunal de commerce de Marseille-hez.

9 — Lásd: *Le Monde* napilap, 2014. november 29., 16. o., „SNCM: quatre repreneurs étudieraient le dossier" című cikk.

10 — Lásd: *Le Monde* napilap, 2015. február 4., „SNCM: quatre offres de reprise sont jugées sérieuses" című cikk, amely elérhető a következő internetes oldalon: http://www.lemonde.fr/economie/article/2015/02/04/sncm-quatre-offres-de-reprise-sont-jugees-serieuses_4569801_3234.html.

32. Bizonyos sajtóinformációkból kitűnik, hogy ezek az ajánlatok felfüggesztő feltételektől, vagyis a Korzika és Franciaország kontinentális területe közötti közszolgáltatási megbízás átadásától, a szociális megállapodások újratárgyalásától, valamint a jogellenes támogatások visszatérítésére vonatkozó kötelezettség „eltörlésétől” függtek. [11]

D – *A jogvita háttere*

33. Ahogy arra a jelen indítvány 1. pontjában utaltam, a jelen ügy a Francia Köztársaság által az SNCM részére nyújtott állami támogatásokkal összefüggő ügyek hosszú sorába illeszkedik. Ezek a támogatások két csoportra oszthatók: az SNCM-nek a szerkezetátalakítási terv alapján nyújtott támogatásokra, valamint a közszolgáltatási megbízásért járó pénzbeli ellentételezések címén adott támogatásokra. E két csoport tekintetében két eljárás indult, amelyeket nem lehet összekeverni, bár azok nagyon hasonló összegekre vonatkoznak (nagyjából 220 millió euróra).

1. Az első eljárás

34. A két eljárás közül az első az SNCM-nek a 2002. évi szerkezetátalakítási terv alapján kifizetett támogatások vitatásával indult. A Corsica Ferries magántársaság, amely az SNCM versenytársa, megsemmisítés iránti keresetet nyújtott be a Bizottság 2013. július 9-i, e támogatásokat a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító határozatával szemben. [12]

35. 2005. június 15-i ítéletével a Törvényszék megsemmisítette ezt a határozatot, és úgy ítélte meg, hogy a Bizottság „a támogatás minimális jellegének megállapítása során nem vette figyelembe a nem nélkülözhetetlen eszközök átruházásból származó teljes nettó [bevételt]”. [13] A Törvényszék ítéletével szemben nem fellebbeztek.

36. 2008. július 8-án a Bizottság új határozatot hozott, [14] amely szerint egyrészt a 2002. évi szerkezetátalakítási terv intézkedései jogtalan, de a közös piaccal összeegyeztethető állami támogatásoknak minősültek, másrészt pedig a 2006. évi privatizációs terv intézkedései az EK 87. cikk (1) bekezdése (jelenleg az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése) értelmében nem jelentenek állami támogatást.

37. Ezt a határozatot a Törvényszék 2012. szeptember 11-i Corsica Ferries France kontra Bizottság ítélete (T-565/08, EU:T:2012:415) megsemmisítette. Az ezen ítélettel szemben benyújtott fellebbezést a Bíróság 2014. szeptember 4-én hozott ítélete elutasította. [15]

38. Időközben, 2013. november 20-án a Bizottság elrendelte az SNCM szerkezetátalakítási terve alapján fizetett, ezen ítéletekben szereplő összegek visszatérítését. [16] E határozattal szemben a Francia Köztársaság 2014 januárjában [17], az SNCM pedig 2015 januárjában újabb megsemmisítés iránti keresetet nyújtott be a Törvényszékhez.

11 — Lásd: „Nouveau rendez-vous judiciaire le 18 mars pour la SNCM”, *France 3*, 2015. február 5., amely elérhető a következő internetes oldalon: http://france3-regions.francetvinfo.fr/provence-alpes/2015/02/05/nouveau-rendez-vous-judiciaire-le-18-mars-pour-la-sncm-648939.html.

12 — Lásd a Franciaország által a Société nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) javára végrehajtani tervezett szerkezetátalakítási támogatásról szóló, 2003. július 9-i 2004/166/EK bizottsági határozatot (HL 2004. L 61., 13. o.).

13 — Corsica Ferries France kontra Bizottság ítélet (T-349/03, EU:T:2005:221, 315. pont).

14 — Lásd a Franciország által a Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée (SNCM) javára hozott C 58/02 (korábbi N 118/02) számú intézkedésekről szóló, 2008. július 8-i 2009/611/EK Bizottsági határozatot (HL 2009. L 225., 180. o.).

15 — SNCM és Franciaország kontra Corsica Ferries France ítélet (C-533/12 P és C-536/12 P, EU:C:2014:2142). Meg kell jegyezni, hogy a Bizottság nem csatlakozott az SNCM és a Francia Köztársaság által előterjesztett jogalapokhoz, és semmilyen módon nem avatkozott be.

16 — Lásd a Franciaország által az SNCM javára nyújtott SA.16237 (C58/02 [korábbi N118/02]) számú állami támogatásról szóló, 2013. november 20-i 2014/882/EU bizottsági határozatot (HL 2014. L 357., 1. o.)

17 — Lásd: a Törvényszék előtt folyamatban lévő Franciaország kontra Bizottság ügy (T-74/14) és SNCM kontra Bizottság ügy (T-1/15).

2. A második eljárás

39. Ez a második eljárás a 2007-ben aláírt és az SNCM és a CMN javára pénzbeli ellentételezéseket megállapító közszolgáltatási megbízásról szóló megállapodásra vonatkozik. 2013-ban a Bizottság jogellenesnek nyilvánította, és elrendelte a kiegészítő szolgáltatásra vonatkozó ellentételezések visszatéríttetését.

40. Ez a határozat jelenleg a Francia Köztársaság és az SNCM által a Törvényszékhez benyújtott megsemmisítés iránti kereset tárgyát képezi. Az e keresetek alapján indult eljárásban utasította el a Törvényszék elnöke első fokon [18] és a Bíróság elnökhelyettese másodfokon [19] a Francia Köztársaság által előterjesztett, a Bizottság határozata végrehajtásának felfüggesztésére irányuló ideiglenes intézkedés iránti kérelmet.

41. A jelen kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset fő tárgyát szintén a vitatott határozat végrehajtásának elmulasztása képezi.

42. A tárgyaláson a Bizottság hozzátette, hogy 2013 szeptemberében a francia hatóságok ismételten és a Bizottság tájékoztatása nélkül jelentős összegeket fizettek ki az SNCM-nek azzal, hogy több más kedvezményezett mellett, rendkívül vitatott feltételekkel újabb, tíz évre szóló közszolgáltatási megbízást adtak neki.

IV – **A Bíróság előtti eljárás**

43. A Bizottság 2014. február 10-én nyújtotta be a keresetét. A Francia Köztársaság 2014. április 23-án terjesztette elő ellenkérelmét, a Bizottság erre vonatkozó válaszát 2014. június 2-án nyújtotta be. Az írásbeli eljárás azzal zárult, hogy a Francia Köztársaság 2014. július 14-én benyújtotta viszonválaszát.

44. A Bíróság 2015. február 5-én tárgyalást tartott, amelynek során a Bizottság és a Francia Köztársaság szóban is előadta álláspontját.

V – **A Francia Köztársaság terhére rótt kötelezettségszegésről**

45. Keresetében a Bizottság előadja, hogy:

– azzal, hogy az előírt határidőn belül nem fogadott el minden ahhoz szükséges intézkedést, hogy a kedvezményezettel visszatéríttesse a vitatott határozat 2. cikkének (1) bekezdésében jogellenesnek és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított állami támogatásokat;

– azzal, hogy az előírt határidőn belül nem szüntette meg a 2. cikk (1) bekezdésében említett valamennyi támogatásfolyósítást;

– azzal, hogy a kitűzött határidőn belül nem tájékoztatta a Bizottságot az e határozatnak való megfelelés érdekében hozott intézkedésekről,

a Francia Köztársaság nem tett eleget az EUMSZ 288. cikk negyedik bekezdéséből, valamint a hivatkozott határozat 3–5. cikkéből eredő kötelezettségeinek.

18 — Lásd: a Törvényszék elnökének Franciaország kontra Bizottság végzése (T-366/13 R, EU:T:2013:396).

19 — Lásd: a Bíróság elnökhelyettesének Franciaország kontra Bizottság végzése (C-574/13 P(R), EU:C:2014:36).

A – *A jogellenes támogatások visszatéríttetésének elmaradására alapított első kifogásról*

1. Bevezetés

46. Ha a Bizottság jogellenesnek nyilvánít egy támogatást, elrendeli annak visszatéríttetését, amelyre a 659/1999 rendelet 14. cikkének (3) bekezdésében meghatározott feltételek mellett kerül sor, amely rendelkezés értelmében:

„[…] a visszatérítést [helyesen: visszatéríttetést] késedelem nélkül és az érintett tagállam nemzeti joga szerinti eljárás keretében kell végrehajtani, feltéve hogy e rendelkezések lehetővé teszik a Bizottság határozatának azonnali és hatékony végrehajtását. Ebből a célból és a nemzeti bíróságok előtt zajló eljárás esetén – [az uniós] jog sérelme nélkül – az érintett tagállamok meghozzák a jogrendszerük szerint rendelkezésre álló szükséges intézkedéseket, beleértve az átmeneti intézkedéseket is.”

47. A Francia Köztársaság nem vitatja, hogy az annak megtételére hatáskörrel rendelkező francia hatóság, vagyis a CTC nem fogadta el az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy visszatéríttesse a vitatott határozat 2. cikkének (1) bekezdésében jogellenesnek és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított állami támogatásokat.

48. A Bizottság keresetéhez csatolt dokumentumok ezt a jogilag megkövetelt módon bizonyítják.

49. Egyrészt, 2013. július 29-i levelével a CTC végrehajtó tanácsának elnöke, P. Giacobbi tájékoztatta a Bizottság alelnökét, J. Almuniát, „hogy milyen nehézségei támadtak *a francia állam hatóságaival*, különösen Korzika prefektusának szervezeti egységeivel és a regionális számvevőszékkel, *amelyek vitatják a Bizottság határozatának érvényességét, tagadva annak végrehajtható jellegét*”.[20]

50. Másrészt 2013. december 18-i levelében arról biztosította a korzikai munkavállalók szakszervezete közlekedési ágazatért felelős nemzeti titkárát, A. Mosconit, hogy *„a CTC nem fog kibocsátani semmilyen fizetési meghagyást*, és nem fog megindítani egyetlen olyan eljárást sem, amelynek eredményeként a társaság sorsáról elhamarkodottan döntenének”.[21]

2. A Francia Köztársaság érvei

51. A végrehajtás ezen megtagadását illetően a Francia Köztársaság a vitatott határozat megfelelő végrehajtásának teljes lehetetlenségére hivatkozik, amely az állandó ítélkezési gyakorlat szerint „a Bizottság által az [EUMSZ 108.] cikk (2) bekezdése alapján benyújtott kötelezettségszegés megállapítása iránti keresettel szembeni védekezésként a tagállam [egyedüli érve]”.[22]

52. A jelen ügyben a Francia Köztársaság előadja, hogy számára lehetetlen a vitatott határozat végrehajtása, mivel az elkerülhetetlenül az SNCM fizetésképtelenségét és felszámolását eredményezné,[23] ami súlyos problémákat okozna a közrendet illetően, valamint a Franciaország kontinentális területe és Korzika közötti területi folytonosság megszakadásának kockázatával járna.

20 — Kiemelés tőlem.

21 — Kiemelés tőlem.

22 — Bizottság kontra Franciaország ítélet (C-214/07, EU:C:2008:619, 44. pont). Lásd még ebben az értelemben: Bizottság kontra Belgium ítélet (52/84, EU:C:1986:3, 16. pont); Bizottság kontra Németország ítélet (94/87, EU:C:1989:46, 9. pont); Bizottság kontra Görögország ítélet (C-183/91, EU:C:1993:233, 19. pont); Bizottság kontra Portugália ítélet (C-404/97, EU:C:2000:345, 39. pont); Bizottság kontra Franciaország ítélet (C-261/99, EU:C:2001:179, 23. pont); Bizottság kontra Spanyolország ítélet (C-404/00, EU:C:2003:373, 45. pont); Bizottság kontra Spanyolország ítélet (C-177/06, EU:C:2007:538, 46. pont).

23 — A jelen ügybeli jogvita csak az SNCM-re vonatkozik, mivel a CMN csak az alapszolgáltatásért részesült pénzbeli ellentételezésekben, amelyeket a Bizottság jogellenes, de az EUMSZ 106. cikk (2) bekezdése alapján a belső piaccal összeegyeztethető állami támogatásoknak minősített (lásd a vitatott határozat 213. pontját).

53. Az SNCM fizetésképtelenségét illetően a Francia Köztársaság rámutat, hogy mivel az SNCM 2012. évi beszámolója szerint e társaság rendelkezésre álló vagyona 2012. december 31-én 87,831 millió eurót tett ki, 220,224 millió euró összeg visszatéríttetése elkerülhetetlenül e társaság kifizetéseinek beszüntetését eredményezné. Mivel az SNCM költségvetése jelentős mértékben egy közepes lejáratú, 87,3 millió eurós kölcsöntől függött, amelyet többségi részvényese, a Veolia-Transdev adott, amely bármikor kérhette annak lejáratát megelőző visszafizetését, a 220,224 millió eurós összeg visszatérítttetésének végrehajtása elkerülhetetlenül azzal a következménnyel járna, hogy lehetetlenné tenné mindenfajta további üzemeltetés finanszírozását. Emellett, mivel a vállalkozás a 2012. évet illetően 14,251 millió eurós nettó veszteséget ért el, amelyhez hozzá kellene adni 220,224 millió eurót, nagyon kicsi valószínűsége lenne annak, hogy egy vállalkozás érdeklődést mutasson az SNCM átvétele iránt, amelyet így elkerülhetetlenül fel kellene számolni.

54. A Francia Köztársaság azt is előadja, hogy az SNCM felszámolása súlyos gondokat okozna a közrendet, a szociális békét, az SNCM-en belüli szociális légkört, és Marseille már eleve különösen leromlott állapotban lévő kikötőjét illetően. Így a 2005. évi, az SNCM privatizációjának bejelentését követően kirobbant sztrájkok során a sztrájkolók elfoglalták a marseille-i kikötőben álló hajókat, így akadályozva meg több ezer utas indulását, eltérítettek egy hajót, és fogva tartották az SNCM elnök-vezérigazgatóját. E sztrájkok kiterjedtek, és a marseille-i kikötő teljes blokádjához vezettek, amely érintette az utas- és áruszállítást, valamint a petrokémiai forgalmat.

55. Ezt követően a szociális légkör nem javult az SNCM-en belül, ahol a 2011. év elején újabb sztrájkok kezdődtek. 2014 márciusában az SNCM három szakszervezete, valamint a marseille-i tengerészek szakszervezete sztrájkba hívta a teljes személyzetet a felügyelőbizottságok 2014 februárjában és márciusában tartott üléseit követően, amelyek során a Veolia-Transdev kijelentette, hogy ellenez minden új hajórendelést, és támogatná egy, az SNCM-et érintő kollektív eljárás megindítását.

56. 2014 júniusában a sztrájk, amelyre olyan országos környezetben került sor, amelyet általános válság, valamint a szociális tervek és a csoportos létszámcsökkentések megtöbbszöröződése jellemzett, nyilvánvalóvá tette a korzikai gazdaság által elszenvedett nehézségeket. Ezen a címen és a Bizottság állításaira adott válaszként a francia hatóságok előadják, hogy ők vannak a legjobb helyzetben a rendbontások és a közrendet érintő problémák kockázatainak, valamint azok megelőzése vagy megszüntetése érdekében a rendvédelmi szervek bevetéséhez vagy be nem vetéséhez kapcsolódó kockázatoknak az értékelésére.

57. A Francia Köztársaság hozzáteszi, hogy a közrendet érintő, az SNCM felszámolásához kapcsolódó problémák elkerülhetetlenül megszakítanák a területi folytonosságot Franciaország kontinentális területe és Korzika között, ahogy az a 2005. évi sztrájkok során is történt, amelyek alkalmával Korzikának súlyos ellátási problémákkal kellett szembenéznie, amelyek érintették a gyógyszerkészleteket, a vérkészítmények készleteit, az üzemanyag- és egyéb fűtőanyag-készleteket, valamint az alapvető szükségletek körébe tartozó termékek készleteit. Ez a szakadás több ezer utas szállítását is érintené – munkavállalókét, turistákét vagy helyi lakosokét.

58. A Francia Köztársaság kijelenti, hogy a folytonosság e megszakadása a szociális helyzet megszilárdítása esetén is fennmaradna. A francia hatóságok ugyanis előadják, hogy az SNCM részesedése a korzikai közlekedésben jelentős, eléri az utasforgalom 34,2%-át és a teherforgalom 39%-át.

59. A jelen időpontig egyik társaság sem vállalta az eddig az SNCM által üzemeltetett kikötők (többek között Balagne, Porto-Vecchio és Propriano kikötőinek) üzemeltetését, és kicsi a valószínűsége annak, hogy a Corsica Ferries vagy a CMN elegendő kapacitásokkal rendelkezne a Marseille-ből induló tengeri útvonalak biztosítására a 2013 és 2024 közötti időszakra vonatkozó közszolgáltatási megbízásban előírt feltételek mellett. A Francia Köztársaság szerint ugyanez a megállapítás alkalmazható arra az esetre is, ha a CMN és a Corsica Ferries között létrehoznának egy konzorciumot a Franciaország kontinentális területe és Korzika közötti útvonalak biztosítása érdekében.

60. Másképp kifejezve, a Francia Köztársaság szerint illuzórikus, hogy más piaci szereplők rövid időn belül olyan szállítási szolgáltatást tudnának nyújtani Korzika és Marseille között, amely betölthetné az SNCM megszűnésével keletkező űrt, és a vitatott határozat 146. pontjára utal, amely szerint „a többi piaci szereplő maga is elismeri, hogy nem tudta volna biztosítani [az alapszolgáltatást]”.

3. Értékelés

61. Álláspontom szerint a Francia Köztársaság által a szóban forgó jogellenes támogatások visszatérítettetése elmaradásának igazolására előadott indokok nem érik el a végrehajtás teljes lehetetlenségének a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerinti küszöbét.

a) A vitatott határozat végrehajtása esetén az SNCM felszámolásának elkerülhetetlenségére vonatkozó érvről

62. A Francia Köztársaság szerint a vitatott határozat végrehajtása elkerülhetetlenül az SNCM felszámolásához vezetne, mivel a visszatérítettendő támogatások összege jelentős mértékben meghaladja az SNCM vagyonát.

63. Ezzel az érveléssel nem értek egyet.

64. Először, a vitatott határozat végrehajtása a Francia Köztársasággal való közlésekor nem az SNCM elkerülhetetlen felszámolását foglalta magában, hanem első lépésként olyan, a nemzeti jog szerinti kényszerítő intézkedések elfogadását, amelyek alapján teljesíthető a támogatás összegének visszatérítettetése.

65. Ahogy azt a Bizottság alelnöke a CTC végrehajtó tanácsa elnökének címzett, 2013. július 17-i levelében leszögezi, „a támogatásokat az azokat juttató szervnek kell visszatérítettetnie *az e szerv által kibocsátott, teljes egészében végrehajtható fizetési meghagyással*”. [24]

66. Egy ilyen fizetési meghagyás kibocsátása nem foglalja magában automatikusan az SNCM felszámolását. Az uniós jog ugyanis nem tiltja, hogy a nemzeti bíróságok felfüggesszék az ilyen végrehajtható meghagyások hatásait annak érdekében, hogy elkerüljék az érintett társadalmat sújtó súlyos és helyrehozhatatlan károk bekövetkezését.

67. A jelen ügyben a kötelezettségszegés esetleges megállapítása esetén ugyanez lenne érvényes arra az esetre, ha az SNCM-et nem helyezték volna csődgondnokság alá 2014. november 28-án.

68. Ahogy azt a Törvényszék elnöke a vitatott határozat végrehajtásának felfüggesztése iránti kérelemmel kapcsolatban megállapította, e határozat kötelezi a francia hatóságokat a kényszerítő intézkedések elfogadására, „amelyek végrehajtása egyébként bármikor felfüggeszthető a nemzeti bírósághoz fordulással […], ami megakadályozhatná, hogy a francia hatóságok befejezzék a visszatérítettetésre irányuló eljárást”. [25]

24 — Kiemelés tőlem.

25 — Lásd: a Törvényszék elnökének Franciaország kontra Bizottság végzése (T-366/13 R, EU:T:2013:396, 41. pont), amelyet másodfokon a Bíróság elnökhelyettesének 2014. január 21-i Franciaország kontra Bizottság végzése (C-574/13 P(R), EU:C:2014:36) helyben hagyott.

69. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis, „ha egy állami támogatásban kedvezményezett vállalkozás a Bizottság e támogatás visszatéríttetését elrendelő határozata végrehajtásának felfüggesztése iránti kérelemmel fordul az uniós bírósághoz, az a körülmény, hogy léteznek olyan belső jogorvoslati lehetőségek, amelyek lehetővé teszik e vállalkozás számára, hogy a visszatérítésre irányuló nemzeti intézkedésekkel szemben védekezzen, alkalmas arra, hogy lehetővé tegye az említett vállalkozás számára a hivatkozott támogatás visszatérítéséből származó súlyos és helyrehozhatatlan kár elkerülését”. [26]

70. Ez egyértelműen bizonyítja, hogy a vitatott határozat végrehajtása érdekében a kényszerítő intézkedések francia hatóságok általi elfogadása nem okozta volna automatikusan az SNCM felszámolását, ahogy azt a Francia Köztársaság sugallja.

71. A fentiekkel ellentétes azon elképzelés, amely szerint a felszámolás kilátásba helyezése a végrehajtás teljes lehetetlenségét eredményezné, a nehéz helyzetben lévő vállalkozások számára jogellenes támogatások nyújtásának teljes büntetlenségét okozná, amely tekintetében elegendő lenne a fizetésképtelen helyzetre hivatkozni ahhoz, hogy a szóban forgó összegek hitelezői ne léphessenek fel a csődgondnoksági eljárásban.

72. Másodszor, még ha a jelen ügyben szóban forgó támogatások visszatéríttetésére vonatkozó követelést a vitatott határozatban előírt határidőn belül és a teljes összeget érintően be is jegyzik a hitelezői követelések jegyzékébe, [27] az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ez a hitelezői követelések jegyzékébe való bejegyzés „csak akkor elegendő a visszatéríttetési kötelezettség teljesítéséhez, ha – olyan esetben, amikor az állami hatóságok nem tudják visszatéríttetni a támogatások teljes összegét – a csődeljárás a jogellenes támogatásban részesült vállalkozás felszámolását, vagyis a tevékenység végleges beszüntetését eredményezi”, [28] ami a jelen ügyben nem teljesül.

73. Ebből az következik, ahogy azt a Bíróság a Bizottság kontra Spanyolország ítéletének (C-499/99, EU:C:2002:408) 37. pontjában megállapította, hogy „[a] visszatéríttetendő vagyon hiánya ugyanis […] *az egyetlen lehetőség* arra, hogy a spanyol kormány bizonyíthassa a támogatások visszatéríttetésének teljes lehetetlenségét”, [29] ami a jelen ügyben nem teljesül.

74. Harmadszor megjegyzem, hogy a vitatott határozattal jogellenessé nyilvánított támogatások összegének visszatéríttetését lehetővé tevő fizetési meghagyás kibocsátására vonatkozó kötelezettséget a jelen ügyben azzal is előírták, hogy a tribunal de commerce de Marseille 2014. november 28-án csődgondnokság alá helyezte az SNCM-et.

75. Ebből következik, hogy a tribunal de commerce de Marseille által a vagyonfelügyelőknek adott feladat, hogy privatizáció útján mentsék meg az SNCM-et, [30] magában foglalja a magánátvevők tájékoztatását az SNCM azon kötelezettségéről, hogy a támogatások összegét vissza kell térítenie a francia államnak.

26 — Lásd: a Bíróság elnökének Alcoa Trasformazioni kontra Bizottság végzése (C-446/10 P(R), EU:C:2011:829, 46. pont). Lásd még ebben az értelemben: a Bíróság elnökének Deufil kontra Bizottság végzése (310/85 R, EU:C:1986:58, 22. pont) és Belgium kontra Bizottság végzése (142/87 R, EU:C:1987:281, 26. pont), valamint a Törvényszék elnökének Franciaország kontra Bizottság végzése (T-366/13 R, EU:T:2013:396, 44. pont).

27 — Emlékeztetek arra, hogy ez csak 2015. január 9-én történt meg, és a vitatott határozatban megállapított 220,224 millió eurót el nem érő összegben. A Bizottság szerint a fizetési meghagyás kibocsátása csak a vitatott határozat „végrehajtása megkezdésének” minősül.

28 — Lásd: Bizottság kontra Spanyolország ítélet (C-610/10, EU:C:2012:781, 104. pont). Lásd még: Bizottság kontra Lengyelország ítélet (C-331/09, EU:C:2011:250, 63–65. pont), valamint Bizottság kontra Olaszország ítélet (C-454/09, EU:C:2011:650, 35. és 36. pont).

29 — Kiemelés tőlem.

30 — Lásd: a jelen indítvány 29. pontja, valamint *Le Monde* napilap, 2014. november 29., 6. o., „SNCM: quatre repreneurs étudieraient le dossier” című cikk.

76. E tekintetben, ha kiderülne, hogy a tribunal de commerce de Marseille-hez benyújtott, az SNCM átvételére vonatkozó ajánlatok attól a feltételtől függenek, hogy az SNCM és az új szervezet közötti gazdasági folytonosság megszakításával „eltöröljék” a jogellenes támogatások visszatérítésére irányuló kötelezettséget, [31] emlékeztetek arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint abban az esetben, ha annak érdekében hoznak létre egy új vállalkozást, hogy az folytassa a felszámolás alá vont, jogellenes támogatásokban részesült vállalkozás tevékenységeinek egy részét, a jogellenes támogatások visszatérítettése többé nem lehetetlen, mivel „e tevékenység folytatása, mindaddig, amíg az érintett támogatásokat teljes egészében vissza nem térítik, továbbra is fenntartja az azon versenyelőny által okozott versenytorzulást, amelyet e vállalkozás a piacon a versenytársaival szemben élvezett. Így az ilyen, újonnan alapított társaság, amennyiben ezen előny az ő javára továbbra is fennáll, a szóban forgó támogatások visszatérítésére kötelezhető. Ez az eset áll fenn többek között olyankor, ha megállapításra kerül, hogy e társaság továbbra is élvezi az e támogatások kedvezményéhez kötődő versenyelőnyt, különösen amikor az a felszámolás alatt álló társaság vagyonát anélkül szerzi meg, hogy ennek ellenértékeként piaci értéknek megfelelő árat fizetne, *vagy ha megállapításra kerül, hogy e társaság alapításának az volt a célja, hogy megkerülje az említett támogatások visszatérítésére vonatkozó kötelezettséget*”. [32]

b) A közrendet érintő nagyon súlyos problémákra, valamint a Franciaország kontinentális területe és Korzika közötti területi folytonosság megszakadásának kockázatára vonatkozó érvekről

77. A vitatott határozat végrehajtása esetén az SNCM felszámolásának állítólagosan elkerülhetetlen jellegére vonatkozó érvvel ellentétben ezek az érvek csak annak a „kockázatára” vagy az amiatti aggodalomra hivatkoznak, hogy a vitatott határozat végrehajtása bizonyos események bekövetkezését válthatja ki.

78. Márpedig a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint „ha leküzdhetetlen nehézségek megakadályozhatnak egy tagállamot abban, hogy tiszteletben tartsa [az uniós] jog szerinti kötelezettségeit […], *az e nehézségek miatti egyszerű aggodalom nem indokolhatja azt, hogy az adott tagállam ne alkalmazza megfelelően ezt a jogot*”. [33]

79. Emellett, ha egy tagállam „semmilyen kísérletet [nem tesz] a szóban forgó [támogatás] visszatérítettésére, a visszatérítettésről szóló határozat végrehajtásának lehetetlensége nem bizonyítható”. [34]

80. Konkrétabban a közrendet érintő problémák kockázatát illetően hasznos megállapításokat tartalmaz a Bíróság két ítélete, vagyis a Bizottság kontra Franciaország ítélete (C-52/95, EU:C:1995:432) és a Bizottság kontra Franciaország ítélete (C-265/95, EU:C:1997:595).

31 — Az egyik, felvásárlásra vonatkozó ajánlatot benyújtó magánvállalkozó úgy nyilatkozott, hogy „[az ügy] kulcsa az a kérdés, hogy az az ajánlat, amelyet el fognak fogadni, megfelel-e az Európai Bizottság által vizsgált jogi folytonosság hiánya feltételeinek. Ennek hiányában a kiválasztott magánátvevőnek kell majd visszatérítenie a jogellenes támogatásokat. Minden ajánlat, köztük az enyém is, e kockázat kiküszöbölésétől függ […]”, lásd: *Corse-Matin* napilap, február 6., „SNCM: »Nous serons très attentifs aux attentes de la Corse«” című cikk, amely elérhető a következő internetes oldalon: http://www.corsematin.com/article/derniere-minute/sncm-%C2%ABnous-serons-tres-attentifs-aux-attentes-de-la-corse%C2%BB.1689605.html. Lásd továbbá a jelen indítvány 31. és 32. pontját.

32 — Bizottság kontra Spanyolország ítélet (C-610/10, EU:C:2012:781, 106. pont). Kiemelés tőlem. Lásd még ebben az értelemben: Németország kontra Bizottság ítélet (C-277/00, EU:C:2004:238, 86. pont).

33 — Bizottság kontra Olaszország ítélet (C-280/95, EU:C:1998:28, 16. pont). Lásd még ebben az értelemben: Bizottság kontra Franciaország ítélet (C-52/95, EU:C:1995:432, 38. pont); Bizottság kontra Franciaország ítélet (C-265/95, EU:C:1997:595, 55. pont); Bizottság kontra Franciaország ítélet (C-441/06, EU:C:2007:616, 43. pont) és Bizottság kontra Lengyelország ítélet (C-331/09, EU:C:2011:250, 72. pont).

34 — Olaszország kontra Bizottság ítélet (C-6/97, EU:C:1999:251, 34. pont).

81. A Bizottság kontra Franciaország ítélet (C-52/95, EU:C:1995:432) alapjául szolgáló ügy a francia hatóságok azzal kapcsolatos kötelezettségszegésére vonatkozott, hogy nem állt szándékukban büntető- vagy közigazgatási eljárásokat indítani a francia lobogó alatt közlekedő azon hajókért felelős személyekkel szemben, amelyek a Bizottság által kibocsátott tiltó szabályok [35] megsértésével szardellahalászati, valamint az ezen állomány halászatához kapcsolódó egyéb tevékenységeket folytattak.

82. A Francia Köztársaság előadta, hogy „a halászati idény olyan nehéz szocio-gazdasági légkörben zajlott, hogy tartani lehetett olyan jelentős problémák bekövetkezésétől, amelyek súlyos gazdasági nehézségeket okozhatnak. A hatáskörrel rendelkező hatóságok tehát arra kényszerültek, hogy tartózkodjanak a jogsértésért felelős személyekkel szembeni eljárások megindításától.” [36]

83. A Bíróság összességében elvetette ezt az érvet, és úgy ítélte meg, hogy „a belső nehézségek miatti egyszerű aggodalom nem indokolhatja a szóban forgó szabályok végrehajtásának mellőzését”. [37]

84. Ami a Bizottság kontra Franciaország ítéletet (C-265/95, EU:C:1997:595) illeti, az mezőgazdasági termékek (többek között eper) Spanyolországból és más tagállamokból Franciaországba irányuló importjára vonatkozott.

85. A Francia Köztársaság a mezőgazdasági termékek Európai Unión belüli szabad kereskedelmének a területén való biztosításához szükséges intézkedések meghozatalának elmulasztását azon állítással indokolta, hogy „a francia mezőgazdasági termelők helyzete annyira nehéz volt, hogy ésszerűen tartani lehetett attól, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok határozottabb beavatkozása az érintett piaci szereplők erőszakos, a közrend elleni még súlyosabb támadásainak vagy akár szociális problémáknak a kockázatával járna”. [38]

86. Ebben az ügyben a Bíróság úgy ítélte meg, hogy „az érintett tagállam feladata – kivéve ha bizonyítást nyer, hogy az általa végrehajtott cselekmény olyan *következményekkel járna* a közrendet érintően, *amelyekkel a rendelkezésére álló eszközökkel nem tudna szembenézni* –, hogy tegyen meg minden intézkedést, amely alkalmas [az uniós] jog érvényesülésének és hatékonyságának biztosítására, abból a célból, hogy biztosítsa e jog helyes alkalmazását az összes gazdasági szereplő érdekében”, [39] valamint hogy „a jelen ügyben az alperes kormány nem bizonyította a közrendet érintő olyan konkrét veszély valós voltát, amellyel nem tud szembenézni”. [40]

87. Véleményem szerint a Francia Köztársaság a jelen ügyben nem bizonyította, hogy a kényszerítő rendelkezéseknek a vitatott határozat végrehajtása érdekében történő elfogadása olyan következményekkel járna a közrendre, amelyekkel a rendelkezésére álló eszközökkel nem tudna szembenézni.

88. Még a rendvédelmi szervek esetleges, a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartozó bevetését illetően sem bizonyította a Francia Köztársaság, hogy számára teljességgel lehetetlen lenne azt igénybe venni, ha a közrendet érintő gondok, amelyektől tart, bekövetkeznének.

35 — A Franciaország lobogója alatt közlekedő hajók által folytatott szardellahalászat tilalmáról szóló, 1991. május 21-i 1326/91/EGK bizottsági rendeletről (HL L 127., 11. o.) és a Franciaország lobogója alatt közlekedő hajók által folytatott szardellahalászat tilalmáról szóló, 1992. április 13-i 942/92/EGK bizottsági rendeletről (HL L 101., 42. o.) volt szó.

36 — Bizottság kontra Franciaország ítélet (C-52/95, EU:C:1995:432, 37. pont).

37 — Uo., 38. pont.

38 — Bizottság kontra Franciaország ítélet (C-265/95, EU:C:1997:595, 54. pont).

39 — Uo., 56. pont. Kiemelés tőlem.

40 — Uo., 57. pont.

89. Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a Francia Köztársaság aggodalmaival ellentétben semmilyen közrendet érintő problémát nem okozott az, hogy a visszatéríttetésre vonatkozó fizetési meghagyásokat az OTC elkésetten, 2014. november 7-én és 19-én kibocsátotta, valamint hogy azokat 2015. január 9-én bejegyezték a hitelezői követelések jegyzékébe, amely lépések a vitatott határozat végrehajtásának első lépései.[41]

90. Továbbá a Francia Köztársaság ellenkérelméhez mellékelt dokumentumok azt tanúsítják, hogy a 2005. évi elhúzódó sztrájk során a francia hatóságok szembe tudtak nézni a közrend elleni támadás kockázataival. Bevetették ugyanis a rendvédelmi szerveket Ajaccio kikötőjében a szabad közlekedés helyreállítása, a sztrájkolók által eltérített hajó feletti ellenőrzés visszaszerzése, valamint a fos-sur-mer-i és a lavérai két tankhajó-terminált blokád alá vonó sztrájkolók eltávolítása érdekében.

91. A Francia Köztársaság arra a kockázatra is hivatkozik, hogy a sztrájkolók anyagi károkat okozhatnak, anélkül azonban, hogy ezeket pontosabban megbecsülné, vagy a vitatott határozat végrehajtása által szolgált közérdekkel kapcsolatba hozná.

92. A teljesség kedvéért emlékeztetek arra, hogy a Francia Köztársaság már hivatkozott erre az érvre az SNCM szerkezetátalakítására nyújtott támogatások igazolása érdekében,[42] és hogy azt a Bíróság már elutasította, úgy ítélve meg, hogy „valamely tagállam mint globális szereplő arculatára [amelyet elhomályosíthatnak a sztrájkok] történő rövid utalások nem elegendők az uniós jog értelmében vett támogatás hiányának alátámasztásához”.[43]

93. Ugyanez igaz a Francia Köztársaságnak a Franciaország kontinentális területe és Korzika közötti területi folytonosság azon megszakadásának kockázatára vonatkozó érveire, amely a Francia Köztársaság szerint veszélybe sodorná többek között Korzika gyógyszer-, vérkészítmény-, üzemanyag- és egyéb fűtőanyag-ellátását, valamint az alapvető szükségletek körébe tartozó termékekkel való ellátását.

94. Kétségtelen, hogy az SNCM munkavállalóinak elhúzódó sztrájkja, amelyet a marseille-i kikötő és a korzikai repülőterek blokádja, valamint Korzika kikötőiben szolidaritási sztrájkok kísérnek (ahogy az 2005-ben is történt), kényes problémákat okoz a francia hatóságok számára.

95. Mindazonáltal, annak megismétlése nélkül, amit a 2005. évi eseményekkel kapcsolatban már kifejtettem,[44] ugyanebben az értelemben utalok a polgári védelmi és polgári biztonsági igazgatóság (direction de la défense et de la sécurité civiles) 2005. szeptember 30-i feljegyzésére, amely a solenzarai katonai repülőtér elérhetőségére hivatkozik (amely biztosítja a légi úton történő ellátás lehetőségét), és hozzáteszi, hogy Felső-Korzika prefektusa (préfet de Haute-Corse) meghozta a Korzika ellátásának biztosításához szükséges egyéb olyan intézkedéseket, mint az üzemanyag-értékesítés korlátozása, valamint hogy egyéb olyan intézkedések meghozatalát vizsgálta, mint a közlekedési társaságok kisajátítása.

96. A hosszú távú fejlesztések minisztériumának (ministère du Développement durable) 2005. október 6-i levele szintén azt bizonyítja, hogy Korzika kőolajtermékekkel való ellátása teljes mértékben lehetséges volt „egy Barcelonából érkező tankhajónak *a rendvédelmi szervek védelme mellett* Ajaccióban történő kirakodásával”.[45] Ez a levél azzal zárul, hogy „[a] szigeten közel az összes töltőállomást ellátták”.

41 — Nem látom, hogy az a tény, hogy ezeket a lépéseket csak a tribunal de commerce de Marseille határozatát követően tették meg, miért szüntette volna meg a közrendet érintő valamennyi probléma kockázatát, ahogy azt a Francia Köztársaság a tárgyaláson állította.

42 — Lásd még: SNCM és Franciaország kontra Corsica Ferries France egyesített ügyekre vonatkozó indítványom (C-533/12 P és C-536/12 P, EU:C:2014:4, 72. és 73. pont).

43 — SNCM és Franciaország kontra Corsica Ferries France ítélet (C-533/12 P és C-536/12 P, EU:C:2014:2142, 40. és 41. pont). Lásd még ebben az értelemben: Corsica Ferries France kontra Bizottság ítélet (T-565/08, EU:T:2012:415, 103. és 104. pont).

44 — Lásd: a jelen indítvány 88. pontja.

45 — Kiemelés tőlem.

97. Úgy tűnik tehát számomra, hogy a közrendet érintő súlyos problémák kockázatára, valamint a Franciaország kontinentális területe és Korzika közötti területi folytonosság megszakadásának kockázatára vonatkozó érveket el kell utasítani.

98. Minden más következtetés azzal az elfogadhatatlan hatással járna, hogy az uniós jog hatékonyságát azoknak a bizonyos csoportoknak a jó (vagy rossz) szándékától, illetve erősebb vagy gyengébb blokkolóképességétől tenné függővé, amelyek érdekeit sértik az uniós intézmények határozatai vagy a tagállamok által az azoknak való megfelelés érdekében hozott határozatok. [46] A Bizottsághoz hasonlóan úgy vélem, hogy a Francia Köztársaság e tekintetben úgy érvel, mintha nem tudna mást tenni, mint teret engedni annak a közrendet érintő veszélynek, amellyel e csoportok fenyegetőzhetnek. Ebben az értelemben, ahogy azt a Bizottság a tárgyaláson nagyon tömören kifejtette, a politikai kényelmetlenség nem azonos a végrehajtás teljes lehetetlenségével.

4. A jóhiszemű együttműködés hiányáról

99. Hadd tegyem hozzá, hogy ha egy tagállam a Bizottság határozatának végrehajtása során nehézségekbe ütközik, a Bíróság ítélkezési gyakorlata azt írja elő a Bizottság és a tagállam számára, hogy „– a többek között az [EUSZ 4. cikk (3) bekezdésének] alapját képező – a tagállamok és [az uniós] intézmények jóhiszemű együttműködése kölcsönös kötelezettségének szabálya értelmében jóhiszeműen együtt kell [működniük] e nehézségek legyőzése céljából, a Szerződés – különösen az állami támogatásokra vonatkozó – rendelkezéseinek teljes tiszteletben tartása mellett”. [47]

100. A Bíróság több alkalommal úgy ítélte meg, hogy „a végrehajtás teljes lehetetlenségének feltétele nem teljesül, ha az alperes tagállam arra szorítkozik, hogy azokról a jogi, politikai és gyakorlati nehézségekről tájékoztatja a Bizottságot, amelyeket a határozat végrehajtása előidéz, anélkül hogy a támogatás visszatérítettése érdekében az érintett társaságokkal szemben ténylegesen eljárna, és a Bizottságnak a határozat végrehajtásának olyan alternatív módozatait javasolná, amelyek e nehézségek legyőzését lehetővé tennék”. [48]

101. Márpedig az ügy irataiból egyértelműen kitűnik, hogy a Francia Köztársaság nem indított semmilyen ilyen típusú eljárást az érintett vállalkozásokkal szemben, és nem tett javaslatot a Bizottságnak a határozat végrehajtásának semmilyen olyan alternatív módjára, amely lehetővé tette volna a hivatkozott nehézségek leküzdését.

102. Következésképpen a Francia Köztársaság nem teljesítette az arra vonatkozó kötelezettségét, hogy az előírt határidőn belül elfogadjon minden ahhoz szükséges intézkedést, hogy az érintett vállalkozásokkal visszatéríttesse a vitatott határozat 2. cikkének (1) bekezdésében jogellenesnek és a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított állami támogatásokat.

46 — Lásd ebben az értelemben: Bizottság kontra Franciaország ítélet (C-121/07, EU:C:2008:695, 72. pont), amelyben a Bíróság úgy ítélte meg, hogy „[m]ég annak feltételezése mellett is, hogy a Francia Köztárság által hivatkozott gondok részben valóban a közösségi jogi szabályok végrehajtásából erednek, a tagállamok különösen nem hivatkozhatnak a közösségi jogi normákból eredő kötelezettségek és határidők betartása elmulasztásának az igazolásaként a közösségi jogi aktus végrehajtásának szakaszában előállt alkalmazási nehézségekre, beleértve a magánszemélyek ellenállásához kapcsolódó problémákat is”.

47 — Bizottság kontra Franciaország ítélet (C-214/07, EU:C:2008:619, 45. pont). Lásd még ebben az értelemben: Bizottság kontra Olaszország ítélet (C-348/93, EU:C:1995:95, 17. pont), Bizottság kontra Franciaország ítélet (C-261/99, EU:C:2001:179, 24. pont), valamint Bizottság kontra Spanyolország ítélet (C-485/03–C-490/03, EU:C:2006:777).

48 — Bizottság kontra Franciaország ítélet (C-214/07, EU:C:2008:619, 46. pont). Lásd még ebben az értelemben: Bizottság kontra Spanyolország ítélet (C-404/00, EU:C:2003:373, 47. pont); Bizottság kontra Olaszország ítélet (C-99/02, EU:C:2004:207, 18. pont); Bizottság kontra Görögország ítélet (C-415/03, EU:C:2005:287, 43. pont) és Bizottság kontra Spanyolország ítélet (C-485/03–C-490/03, EU:C:2006:777, 74. pont).

B – *A valamennyi jogellenes támogatás folyósítása megszüntetésének elmulasztására alapított második kifogásról*

103. Keresetében a Bizottság azt rója a Francia Köztársaság terhére, hogy az előírt határidőn belül nem szüntette meg a vitatott határozat 2. cikkének (1) bekezdése szerinti valamennyi támogatás kifizetését.

104. A Bizottság szerint a vitatott határozat 3. cikkének (4) bekezdésében előírtakkal ellentétben e kifizetéseket nem függesztették fel, és nem is szüntették meg haladéktalanul. A Bizottság a keresetlevelében kifejti, hogy az OTC 2013. évre vonatkozó, az igazgatótanácsa által 2013. június 25-én elfogadott eredeti költségvetése két pénzügyi ellentételezést tüntetett fel az SNCM részére 78 014 930 euró, a CMN részére pedig 32 627 141 euró összegben. Ezek az összegek az alapszolgáltatásnak és a kiegészítő szolgáltatásnak feleltek meg a korábbi évek megfelelő összegeire tekintettel.

105. A Bizottság utal a 2013. november 29-i levélre is,[49] amely szerint a francia hatóságok kijelentik, hogy 2013 júliusában megszüntették a kiegészítő szolgáltatásra vonatkozó ellentételezés kifizetését, és a Bizottságnak benyújtották az OTC SNCM részére teljesített azon átutalási megbízásának bizonyítékát, amely egyedül az alapszolgáltatásra vonatkozó ellentételezés kifizetését tartalmazta.

106. Ugyanakkor a Bizottság álláspontja szerint ez az átutalási megbízás nem bizonyítja, hogy a kiegészítő szolgáltatásra vonatkozó ellentételezés kifizetését 2013 júliusában megszüntették, hanem az egyszerűen az alapszolgáltatás kifizetésére utal, anélkül, hogy a francia hatóságok egyébként a legcsekélyebb utalást is tennék arra, hogy ezt az összeget milyen módon számították ki.

107. Ellenkérelmében a Francia Köztársaság azt állítja, hogy 2013 júliusa óta valóban felfüggesztették a kiegészítő szolgáltatásra vonatkozó ellentételezés kifizetését. Az alábbiakra hivatkozik:

– a szóban forgó átutalási megbízásra, amely álláspontja szerint bizonyítja, hogy az OTC az SNCM részére 2013 júliusában csak 2 880 160 eurót fizetett ki az alapszolgáltatás címén;

– az SNCM-nek a Francia Köztársaság ellenkérelméhez mellékelt bankszámlakivonataira, amelyek azt bizonyítják, hogy 2013 júliusától kezdve utóbbi ténylegesen csak 2 880 160 eurót kapott az alapszolgáltatás címén azon 6 130 160 euró helyett, amelyet 2013 júniusáig kapott az alapszolgáltatás és a kiegészítő szolgáltatás címén; valamint

– arra az ideiglenes intézkedés iránti kérelemre, amelyet az SNCM nyújtott be a tribunal administratif de Bastiához (bastiai közigazgatási bíróság, Franciaország) 2013. december 12-én annak érdekében, hogy kötelezzék az OTC-t többek között egy 16 225 000 eurós összeg kifizetésére a kiegészítő szolgáltatásra vonatkozó ellentételezés kifizetésének elmaradása miatt.

108. A Francia Köztársaság azt is hangsúlyozza, hogy az SNCM-nek 2013 júliusától 2013 decemberéig alapszolgáltatás címén fizetendő ellentételezés összegének kiszámításához az OTC a Bizottság által a vitatott határozat 218. pontjában alkalmazott módszert használta.

109. E körülményekre tekintettel a Bizottság válaszában elállt ettől a kifogástól, amennyiben az 2013. július 23-tól kezdődően a kiegészítő szolgáltatásra vonatkozó ellentételezés SNCM részére való kifizetései felfüggesztésének elmulasztására, valamint az e felfüggesztéssel kapcsolatos megfelelő információk hiányára vonatkozott.

49 — Lásd a jelen indítvány 23. pontját.

110. Mindazonáltal a Bizottság fenntartja azon kifogását, amely a kiegészítő szolgáltatásra vonatkozó ellentételezés SNCM részére való kifizetései felfüggesztésének elmulasztására irányult a vitatott határozat Francia Köztársasággal való közlésének időpontjától, vagyis 2013. május 3-tól a 2013. július 23-ig tartó időszak tekintetében. Az SNCM bankszámlakivonataiból kitűnik ugyanis, hogy ezen időszak alatt a francia hatóságok három, havi 6 130 160 eurós kifizetést teljesítettek az SNCM részére.

111. Viszonválaszában a Francia Köztársaság nem vitatja ezt a tényt, amit a tárgyaláson is megerősített.

112. Márpedig a kiegészítő szolgáltatásra vonatkozó kifizetés felfüggesztésének a vitatott határozat Francia Köztársasággal való közlésének időpontjától, vagyis 2013. május 3-tól kellett volna megvalósulnia, ahogy azt e határozat 3. cikkének (4) bekezdése előírja. Ahogy azt a Bizottság megjegyzi, nem létezik semmilyen utalás arra vonatkozóan, de még csak a francia hatóságok sem állítják, hogy a kiegészítő szolgáltatások címén a 2013. május 3. és 2013. július 23. közötti időszakban esedékes kifizetéseket felfüggesztették vagy törölték volna. Annak sincs nyoma, hogy a francia hatóságok visszatérítették volna az ezen időszak alatt kifizetett összegeket.

113. Következésképpen, mivel az előírt határidőn belül nem szüntette meg valamennyi, e 2. cikk (1) bekezdése szerinti támogatás kifizetését, a Francia Köztársaság nem teljesítette a vitatott határozat 3. cikkének (4) bekezdésében előírt kötelezettségeit.

C – *A Bizottság tájékoztatásának hiányára alapított harmadik kifogásról*

114. Ahogy a Francia Köztársaság az előírt határidőn belül nem hozta meg a jövőben esedékes támogatások kifizetésének megszüntetéséhez, valamint a már kifizetett támogatások visszatérítéséhez szükséges intézkedéseket, nem teljesítette az arra vonatkozó kötelezettségét sem, hogy tájékoztassa a Bizottságot a vitatott határozat közlését követő két hónapon belül meghozott intézkedésekről, ahogy azt a vitatott határozat 5. cikke előírja.

115. Ezt a megállapítást az a tény is megerősíti, hogy a Francia Köztársaság még azokra az észrevételekre és pontosítási kérelmekre is elmulasztott válaszolni, amelyeket a Bizottság azt követően küldött, hogy a francia hatóságok nem szolgáltak semmilyen tájékoztatással.

116. Példaként a Bizottság Franciaország Európai Unió mellett működő Állandó Képviseletének címzett, 2013. szeptember 20-i levelét idézem, amelyben a Bizottság arra panaszkodott, hogy észrevételeire és pontosítási kérelmeire „semmilyen válasz nem érkezett”, valamint hogy „a [vitatott határozatban] előírt különböző […] határidők lejártakor a francia hatóságok *semmilyen dokumentumot* nem küldtek a Bizottság szervezeti egységeinek, hogy tájékoztassák az említett határozat végrehajtásáról”.[50] A francia hatóságok erre az emlékeztető levélre csak két hónappal később, a 2013. november 29-i levelükkel válaszoltak.

VI – **A költségekről**

117. A Bíróság eljárási szabályzata 138. cikkének (1) bekezdése alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

118. A jelen ügyben a Bizottság kérte, hogy a Francia Köztársaságot kötelezzék a költségek viselésére, és a Francia Köztársaságnak álláspontom szerint a jogvita lényegét illetően pervesztesnek kell lennie. Utóbbit kell tehát valamennyi költség viselésére kötelezni.

50 — Kiemelés tőlem.

VII – **Végkövetkeztetések**

119. Mindezek alapján azt javaslom, hogy a Bíróság a következőképpen határozzon:

1) Mivel az előírt határidőn belül nem fogadott el minden ahhoz szükséges intézkedést, hogy a Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée (SNCM) SA-val visszatéríttesse a Société Nationale Corse Méditerranée és a Compagnie Méridionale de Navigation javára Franciaország által nyújtott SA.22843 (2012/C) (korábbi 2012/NN.) számú állami támogatásról szóló, 2013. május 2-i 2013/435/EU bizottsági határozat 2. cikkének (1) bekezdésében jogellenesnek és a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított állami támogatásokat, mivel az előírt határidőn belül nem szüntette meg a fent hivatkozott 2. cikk (1) bekezdése szerinti kifizetéseket, és mivel a kitűzött határidőn belül nem tájékoztatta az Európai Bizottságot az e határozatnak való megfelelés érdekében hozott intézkedésekről, a Francia Köztársaság nem tett eleget az EUMSZ 288. cikk negyedik bekezdéséből, valamint a hivatkozott határozat 3–5. cikkéből eredő kötelezettségeinek.

2) A Bíróság a Francia Köztársaságot kötelezi a költségek viselésére.